

Innst. S. nr. 113

(2002-2003)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument nr. 8:15 (2002-2003)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Odd Roger Enoksen og Inger S. Enger om minstekrav til magasinbefylling i vannkraftverk

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

"Stortinget ber Regjeringen om å gjennomgå energiloven med sikte på å innføre krav til magasinbefylling i vannkraftverk på ulike årstider og dermed regulere mulighetene for eksport strengere enn hittil."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sylvia Brustad, Knut Werner Hansen og Rolf Terje Klungland, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Siri A. Meling og Leif Frode Onarheim, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland og Ingvild Vaggen Malvik, fra Kristelig Folkeparti, Ingmar Ljones og lederen Bror Yngve Rahm, og fra Senterpartiet, Inger S. Enger, viser til brev fra olje- og energiministeren vedlagt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, foreslår at Dokument nr. 8:15 (2002-2003) vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til brevet fra statsråd Einar Steensnes vedlagt.

Disse medlemmer viser til at olje- og energiministeren har meddelt at han på grunn av Norges alvorlige energisituasjon om kort tid vil fremme en stortingsmelding med en grundig gjennomgang av energiloven og spørsmål knyttet til energisikkerhet og energiforsyning.

På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer at forslaget i Dokument nr. 8:15 (2002-2003) vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det er en svært alvorlig situasjon energisituasjonen Norge nå har kommet opp i. Disse medlemmer mener det er uakseptabelt med slike prissvingninger som vi har sett i vinter. Med dette som bakgrunn vil disse medlemmer vurdere energiloven, energisikkerheten og energiforsyningen.

Disse medlemmer foreslår med dette som bakgrunn at forslaget i Dokument nr. 8:15 (2002-2003) vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at den kraftmangel som vi har hatt i vinter og som har medført en eksplosjonsartet utvikling i strømprisene, først og fremst skyldes manglende politisk handlekraft. Mens vi de senere år har hatt en jevn og naturlig økning i forbruket av elektrisitet, har vi dessverre ikke hatt den samme økningen i produksjonskapasiteten. Det er denne ubalansen i markedet som er den viktigste årsaken til økningen i strømprisene, og fare for rasjonering og utkobling.

Disse medlemmer viser til at regjeringer og stortingsflertall flere ganger har avslått/ redusert omsøkte vannkraftutbygginger, lagt hindringer i veien for utbygging av mini- og mikrokraftverk, og sist men

ikke minst skapt stor politisk usikkerhet rundt produksjon av elektrisitet basert på gass.

Disse medlemmer vil som tidligere ta til orde for å øke produksjonen av elektrisitet i Norge, både vannkraftutbygginger der dette ikke har alvorlige konsekvenser for naturen, utvidelser og modernisering av eksisterende anlegg, legge til rette for mini- og mikro-kraftverk, og sist men ikke minst ta i bruk noen av våre enorme gassressurser for å produsere strøm.

Disse medlemmer støtter ikke det foreliggende forslag, men vil samtidig oppfordre til et bedre samarbeid mellom energimyndighetene i de nordiske landene, for å sikre at markedet fungerer, og for å forbedre den nordiske kraftbalansen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at problemene rundt kraftforsyninga har forverra seg ytterligere etter at forslaget i Dokument nr. 8:15 (2002-2003) ble levert inn i fjor høst. I uke 2 2003 oppgir Statistisk sentralbyrå (SSB) fyllingsgraden i vannmagasinene til 46,4 pst. av total magasin kapasitet. Dette er laveste nivå for uke 2 i hele perioden det er statistikk for tilbake til 1980.

I en artikkel datert 8. januar 2003 skriver SSB på sine hjemmesider at det er flere årsaker til den lave fyllingsgraden. Uvanlig lite nedbør sist høst gav mindre tilsig til vannmagasinene enn normalt. En tidlig og kald vinter økte samtidig etterspørselen etter strøm mer enn normalt i oktober og november. Fokus på betydelig økte strømpriser har trolig medvirka til det relativt moderate strømforbruket i desember. I tillegg til årsakene nevnt over har stor eksport av elektrisk kraft bidratt til lavere fyllingsgrad i vannmagasinene i løpet av året. Netto krafteksport i fjor var nesten 10 TWh ifølge NVE. Dette utgjør over 8 pst. av kraftproduksjonen i et normalår.

De høye strømprisene og knappheten på strøm er alvorlig. Dersom myndighetene ikke tar mer ansvar for energisituasjonen framover, kan kommende kriser bli enda verre.

Disse medlemmer minner om at fram til den "nye" energiloven trådte i kraft hadde kraftprodusentene oppdekningsplikt. Det måtte husholderes med magasinene slik at de holdt vinteren igjennom. Nå er målet for kraftprodusentene å produsere slik at inntektene blir størst mulig. Uten en oppdekningsplikt kan dette føre til dramatiske situasjoner. Det er bekymringsfullt at ingen lenger har et klart ansvar for tilfredsstillende elforsyning også i et tørrår. Markedet aleine håndterer ikke dette.

Disse svakhetene ved energiloven fører til voldsom økning i prisene når det i perioder ikke er nok energi til alle. Strøm er et nødvendighetsgode som alle har behov for - en viktig del av infrastrukturen i samfunnet. Det er derfor nødvendig med forutsigbare og stabile priser.

Disse medlemmer mener myndighetene må ta et større ansvar for tørrårssikring. Det bør innføres grenser for minimum magasin fylling for eksempel per

1. november hvert år for de store kraftprodusentene i Norge. En slik regulering vil kunne hindre knapphet og ekstraordinært høye priser gjennom vinteren. En viss regulering av magasin vil heller ikke være dramatisk i forhold til målsetningen om et velfungerende kraftmarked.

Disse medlemmer viser til at i mange vassdrag fungerer ledig magasin kapasitet som viktig flomdemping både vår og høst. Slike forhold må derfor vurderes av vassdragsmyndighetene ved utvelgelse av vassdrag hvor det ønskes å innføre minimum magasin fylling.

Disse medlemmer understreker viktigheten av raskere framdrift i flere tiltak på energiområdet i tillegg til forslaget som her er til behandling. Mange eksisterende kraftverk kan rustes opp og moderniseres, og bygging av små kraftverk representerer et betydelig potensial. Det er også på høy tid å sette inn sterkere tiltak for å stimulere bruk av annen fornybar energi som gjør samfunnet mindre avhengig av strøm til oppvarming.

Disse medlemmer ser positivt på at olje- og energiministeren i media nå har varslet gjennomgang av energiloven.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at partiet var imot den markedsstilpasning som statsråd Eivind Reiten stod i spissen for i forbindelse med behandlingen av energiloven i starten på 1990-tallet. Disse medlemmer mener de strømprisene som vi har hatt i vinter viser at en gjennomgang og revisjon av energiloven er helt nødvendig.

Disse medlemmer fremmer forslag i samsvar med dette.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at i olje- og energiministerens brev til komiteen datert 29. november 2002 skriver han at krav til magasin fylling kan utløse erstatningskrav. Det er rett at en økt regulering i noen grad vil kunne hindre prisoptimal produksjon, og kraftselskapene kan dermed få noe redusert overskudd. Dette kan nødvendiggjøre en form for kompensasjon til de produsentene som må holde igjen vann i magasinene.

Et forslag til løsning kan være reduksjon i grunnrente beskattningen. En kan også tenke seg en ordning hvor myndighetene "kjøper" beredskap gjennom forhandlinger. Dette bør det være mulig å gjennomføre raskt, uten at det oppfattes som urimelig inngrep i selskaperes rammevilkår. Tørrårssikring kan gjøres til et "produkt" kraftselskapene selger til myndighetene uten at det er nødvendig å forandre konsesjonsvilkår eller manøvreringsreglement.

Dette medlem viser at spørsmålet om minstekrav til magasin fylling kan behandles separat. Dette arbeidet haster. Tiltak for bedre tørrårssikring allerede for neste vinter må tillegges stor vekt. Gjennomføring av dette forslaget må derfor ikke forsinkes av et mer omfattende lovarbeid.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet:

Stortinget ber Regjeringen om å gjennomgå energiloven med sikte på å revidere krav til magasinbefylling i vannkraftverk på ulike årstider, samt andre regulerende tiltak.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:15 (2002-2003) - forslag fra stortingsrepresentantene Odd Roger Enoksen og Inger S. Enger om minstekrav til magasinbefylling i vannkraftverk – vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 29. januar 2003

Bror Yngve Rahm
leder

Rolf Terje Klungland
ordfører

Øyvind Vaksdal
sekretær

Vedlegg

Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 29. november 2002

Vedrørende Dok. nr. 8:15 (2002-2003)

I. Innledning

Jeg viser til energi- og miljøkomiteens oversendelse av Dokument nr. 8:15 (2002-2003) forslag fra stortingsrepresentantene Odd Roger Enoksen og Inger S. Enger om minstekrav til magasinbefylling i vannkraftverk av 07.11.2002. Representantene fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å gjennomgå energiloven med sikte å innføre krav til magasinbefylling i vannkraftverk på ulike årstider og dermed regulere mulighetene for eksport strengere enn hittil."

Olje- og energidepartementet vil i forbindelse med det fremlagte forslaget peke på at Norge i dag er en del av et godt integrert nordisk kraftmarked. Videre er Norge avhengig av netto kraftflyt inn i landet i år med normal nedbør og temperatur. Med dette som utgangspunkt vil departementet gi noen prinsipielle vurderinger knyttet til problemstillingen.

I lys av de siste ukers utvikling i det nordiske kraftmarkedet, vil departementet også gi en kort beskrivelse av kraftsituasjonen. Situasjonen i dag er mer bekymringsfull enn for noen uker siden.

II. Krav til magasinbefylling i vannkraftverk

Departementets vurdering er at;

- omfattende og langvarige krav til magasinbefyllingen vil bidra til redusert vannkraftproduksjon
- slike krav vil være et omfattende inngrep i vannkraftprodusentenes disponeringer
- kraftutveksling er viktig for å redusere sårbarheten i norsk elektrisitetsforsyning

OMFATTENDE OG LANGVARIGE REGULERINGER AV VANNKRAFTMAGASINENE VIL BIDRA TIL REDUSERT VANNKRAFTPRODUKSJON OG HA HØYE ADMINISTRATIVE KOSTNADER

En eventuell innføring av krav til magasinbefylling i vannkraftverk vil innebære en langt mer omfattende kartlegging og myndighetsregulering av landets vannmagasiner enn i dag. Tilsiget til vannmagasinene varierer over året, mellom år og på tvers av regioner. På grunn av den betydelige usikkerhet som det alltid vil være knyttet til utviklingen i tilsig og forbruk, vil det generelt være stor usikkerhet knyttet til hva som vil være hensiktsmessige tiltak. Det vil være en svært vanskelig vurdering og et betydelig administrativt arbeid å fastsette de magasinnivåer som til enhver tid skulle gjelde for de ulike vannmagasiner. Det er ingen grunn til å tro at myndighetene på en bedre og mer hensiktsmessig måte kan fastsette krav til magasinbefyllingen

som bidrar til å gi norske forbrukere mer forutsigbare kraftpriser enn det som er tilfellet i dag.

Krav til magasinbefyllingen vil gjøre fleksibiliteten i disponeringen av vannmagasinene mindre. Over tid vil dette mest gi økt vanntap og redusert vannkraftproduksjon. Miljømessig vil det være uheldig å redusere yteevnen til den eksisterende vannkraften i Norge. En slik reduksjon vil stimulere til at produksjon av elektrisitet basert på fossile brensel og kjernekraft vil øke sin andel i det nordiske kraftmarkedet i forhold til fornybare energikilder.

ET KRAV TIL MAGASINBEFYLLING VIL VÆRE ET OMFATTENDE INNGREP I VANNKRAFTPRODUSENTENES DISPONERINGER

De rettslige rammene for kraftprodusentenes vann-disponering fastsettes gjennom vassdragsregulerings-konsesjoner som gis på visse vilkår, og hvor manøvreringsreglementet står sentralt. I manøvreringsreglementet fastsettes, blant annet av miljømessige grunner, høyeste tillatte regulerte vannstand (HRV), laveste tillatte regulerte vannstand (LRV) og vilkår om minstevannsføring. I en del konsesjoner er det i tillegg forutsatt ytterligere begrensninger i manøvreringen av hensyn til miljø eller flomfare. Innenfor disse grensene er det produsentenes vurderinger som styrer hvor mye vann man vil tappe av hensyn til kraftproduksjonen. Ytterligere begrensninger i magasinbefyllingen utover tiltak i alvorlige faresituasjoner for mennesker, miljø eller eiendom, vil være et uforholdsmessig inngrep overfor vannkraftprodusentene som det ikke er lov-hjemmel for. Dette vil også kunne medføre et inntekts-bortfall for utbyggingskommuner som det nå vil være vanskelig å overskue omfanget av.

Det kan stilles spørsmål ved om innføring av administrativt fastsatte krav til minste magasinbefylling på ulike årstider, i realiteten vil representere et rasjone-ringstiltak i form av en rekvisisjon som må vurderes i forhold til energiloven § 5A-2 om rasjonerings. I henhold til bestemmelsen kan departementet "sette i verk rasjonerings, herunder tvangsmessige leverings-innskrenkninger eller rekvisisjon, når ekstraordinære forhold tilsier det".

I forarbeidene til § 5A-2, jf. Ot.prp. nr. 56 (2000-2001) s. 46 heter det om rekvisisjon:

"Med rekvisisjon av kraft menes at enkelte produsenter for øke tilbudet pålegges å produsere kraft de ellers ikke ville ha produsert på dette tidspunktet. *Alternativt kan selskap pålegges å utsette produksjon av kraft de ellers ville ha produsert ved å holde tilbake vann for derved å spare vann og unngå knapphetssituasjoner på et senere tidspunkt.*"

Innføring av rasjonerings krever at det foreligger "ekstraordinære forhold". Ifølge forarbeidene til § 5A-2 er høye kraftpriser i seg selv ikke å betrakte

som ekstraordinære forhold, og gir følgelig ikke grunnlag for innføring av rasjonering. Rasjoneringstiltak skal bare kunne benyttes når det foreligger ekstraordinære forhold som umuliggjør oppnåelsen av balanse selv om tilgjengelige markedsmessige løsninger og den systemansvarliges virkemidler utnyttes. Statnett, som systemansvarlig, og NVE, som rasjoneringsmyndighet, vurderer den til enhver tid gjeldende forsyningssituasjonen.

På denne bakgrunn har departementet som oppfatning at innføring av generelle krav til minste vannstand i magasinene vil representere et inngrep i markedet som representerer et rasjoneringstiltak det ikke er rettslig adgang til å gjennomføre etter gjeldende energilov § 5A-2.

Rekvisisjon kan også innebære en ekspropriasjon eller rådighetsbegrensning som etter omstendighetene kan utløse erstatningskrav fra produsenter i tråd med alminnelige erstatnings- og ekspropriasjonsrettslige regler.

KRAFTUTVEKSLING ER VIKTIG FOR Å REDUSERE SÅRBARHETEN I NORSK ELEKTRISITETSFORSYNING

I Norge står vannkraften for nær all elektrisitetsproduksjon. Den dominerende rollen til vannkraften gjør at den norske elektrisitetsproduksjonen varierer mye fra år til år på grunn av variasjonene i nedbøren. Produksjonen i det norske vannkraftsystemet i et normalår er anslått til om lag 118 TWh, men produksjonen er beregnet til å kunne variere så mye som fra 90 til 150 TWh pr år.

Figur 1 viser utviklingen i den norske kraftproduksjonen siden 1990. Produksjonsnivået har de siste årene gjennomgående ligget over normalen, og i 2000 var vannkraftproduksjonen rekordstor med nær 143 TWh/år. I andre år på 1990-tallet var vannkraftproduksjonen under det normale. I 1996 var produksjonen 104 TWh/år. Fra juli 1996 til og med juni 1997 var produksjonen bare 98 TWh.

(Figur 1 viser produksjon av elektrisitet i Norge, 1990 - 2001. Beregnet produksjon i normalår og intervall for variasjon i årlig produksjon)

Det har i mange år vært liten kapasitetsøkning i elektrisitetforsyningen. Det gjelder både i kraftverkene og i overføringsnettet. Samtidig har veksten i forbruket av elektrisitet vært betydelig. Forbruket av elektrisitet var for eksempel 106 TWh i 1990, mens det 2001 var over 125 TWh. Denne utviklingen har ført til at kraftforsyningen er blitt mer sårbar for tørrår. Den lave veksten i produksjonen av elektrisitet i forhold til forbruket, har ført til at Norge har behov for krafttilførsel i år med normal temperatur og nedbør. I normalår trenger en i dag en vesentlig del av kapasiteten i overføringsforbindelsene med utlandet til å dekke det innenlandske forbruket av elektrisitet.

Det er grunn til å regne med at evnen til å mestre en svikt i elektrisitetsproduksjonen vil bli dårligere i de nærmeste årene. Utbyggingstiden i kraftsektoren er

lang og de prosjektene som vil bli fullført i de nærmeste årene vil gi relativt liten produksjonstilvekst. Samtidig kan det være grunn til å regne med noe vekst i elektrisitetsforbruket, til tross for satsingen på å begrense energiforbruket.

Kraftutvekslingen i det nordiske kraftmarkedet er viktig for en effektiv bruk av våre samlede ressurser. Et varig samarbeid om kraftmarkedet gir oss en sikrere kraftforsyning enn vi ellers ville hatt. På grunn av risikoen for liten vannkraftproduksjon er Norge helt avhengig av det nordiske kraftmarkedet, jf. at kraftproduksjonen er anslått til å kunne bli så beskjeden som 90 TWh/år.

I lys av at kraftutvekslingen er av stor betydning for Norge, er det viktig at det i Norge ikke gjennomføres tiltak som kunne sette det velfungerende nordiske kraftmarkedet i fare. Departementet vil i denne forbindelse vise til at regjeringen Bondevik I i energimeldingen (St. meld. nr. 29 (1998-99)) trakk opp en strategi som baserte seg på at det er et kraftmarked og krafthandel mellom landene. Dette er også befestet gjennom nordiske samarbeidserklæringer. En innføring av krav til magasinutfyllingen i vannkraftverk, vil representere en omlegging av politikken fra norsk side i forhold til den etablerte nordiske enigheten om et åpent marked for kraft i Norden. Det ville være svært uheldig for Norge dersom de øvrige nordiske land skulle svare med tiltak for å begrense flyt av kraft til Norge. Muligheten for at kraft kan flyte til Norge vil kunne bli svært viktig i vinter dersom det skulle bli sterk kulde og lite nedbør.

SVINGNINGER I PRODUKSJONEN GIR SVINGNINGER I PRISENE - MEN KRAFTUTVEKSLINGEN DEMPER PRISSVINGNINGENE

Mulighetene til kraftutveksling gir en mer stabil tilgang på energi. Kraftutvekslingen vil derfor dempe prissvingningene. Men også i det nordiske elektrisitetsmarkedet utgjør vannkraften en så høy andel av den samlede produksjonen at prisene viser store variasjoner. Perioder med mye nedbør og høyt tilsig til vannmagasinene gjenspeiles gjerne i lave priser på elektrisitet. Figur 2 viser utviklingen i spotprisen på kraft fra begynnelsen av 1990-tallet. I de siste ti årene har det både vært perioder med relativt lave priser (1992 - 1993 og 1997 - 2000) og perioder med relativt høye priser (særlig i 1996). Videre har det vært perioder hvor kraftprisene har ligget mellom de lave og de høye nivåene (1994 og 2001).

(Figur 2 viser utviklingen i ukentlig spotpris på elektrisk kraft (nominelle priser), 1992 - 2002)

Kraftprisene i 2002 har gjennomgående ligget under nivåene for 2001 fram til september. Utover høsten har prisene steget betydelig. Prisene har ikke ligget på et slikt høyt nivå siden 1996. Selv om en i perioder får høye priser, er det likevel viktig at markedet får lov å virke. Høye kraftpriser vil føre til redusert forbruk av elektrisitet og en bedre forståelse for fornuftig energi-

sparing. Høyere kraftpriser stimulerer videre til produksjon i anlegg i våre naboland som vanligvis er ulønnsomme og til planlegging av produksjon i nye anlegg.

Kraftselskapene ønsker selvsagt å utnytte ressursene i vannmagasinene best mulig, og få høyest mulig inntekt fra kraftproduksjonen. Men det er ikke slik at kraftprodusentene selv kan velge å "eksportere" eller ikke. Kraftprodusentene får heller ikke en særskilt pris for kraft som går ut av landet. Det er forholdet mellom forbruk og produksjon i Norden, som styrer kraftflyten i markedet, innenfor den kapasitet som nettet har.

Beskränkninger på produksjonen (som for eksempel krav til magasinfylling) må dessuten antas å gi høyere gjennomsnittspriser på elektrisitet på grunn av økt vanntap og redusert produksjon. Desto flere beskränkninger som innføres i det nordiske kraftmarkedet, desto høyere vil gjennomsnittsprisene kunne bli.

KONKLUSJON

Regjeringen legger stor vekt på at energiforsyningen skal være sikker og at energien fremskaffes på en effektiv og miljøvennlig måte. Dette krever omfattende tiltak over et bredt felt. Regjeringen vil videreføre hovedlinjene i energipolitikken slik de er trukket opp i energimeldingen, jf. også Innst. S. nr. 122 (1999-2000). Rammene for Regjeringens energipolitikk er i tillegg nedfelt i Sem-erklæringen. Sentrale sider ved energipolitikken er nylig lagt fram for Stortinget i gassmeldingen (St.meld. nr. 9 (2002-2003)).

Vannkraften er en viktig del av vår nasjonalformue og Regjeringen legger stor vekt på at vannkraften skal være underlagt samfunnsmessig styring. Offentlig regulering, kontroll og styring inngår på alle nivåer i den norske kraftforsyningen. Etter min mening er det imidlertid ikke hensiktsmessig å innføre omfattende nye krav til magasinfylling i vannkraftverk.

Etter min vurdering fungerer det nordiske samarbeidet i kraftmarkedet godt. Det er imidlertid viktig at markedet får lov til å virke, selv om dette kan innebære at en i perioder må akseptere høye priser.

III. Kraftsituasjonen i dag

I første halvår 2002 var magasinfyllingen i de nordiske kraftmagasinene gjennomgående litt i overkant

av normalnivået, blant annet på grunn av relativt høyt tilsig. Magasinfyllingen økte gjennom sommeren om lag som normalt fram til begynnelsen av august.

I de fleste år ligger magasinfyllingen om lag uendret fra månedsskiftet juli - august fram til midten av oktober til tross for at kraftforbruket vanligvis øker betydelig i denne perioden. En viktig årsak til dette er at tilsiget til vannmagasinene i denne perioden normalt er relativt høyt. I år har imidlertid magasinfyllingen både i Norge og Sverige falt sterkt fra uke til uke fra månedsskiftet juli - august, jf figur 3 og figur 4.

(Figur 3 viser magasinfylling i Norden, 2002, Minimums- og maksimumsnivåer og median for perioden 1990 -1999)

Hovedårsaken til fallet i magasinfyllingen i høst, er lite tilsig. Tilsiget til vannmagasinene i Norden var i de viktige nedbørs månedene september og oktober henholdsvis om lag halvparten og vel en fjerdedel av tilsiget i samme måneder i fjor. I tillegg har den nordiske vannkraftproduksjonen vært noe høyere enn normalt. Dette kan sees i sammenheng med betydelige utfall av produksjons- og overføringskapasitet i andre deler av det nordiske kraftmarkedet i høst. Blant annet var over 20 prosent av kjernekraftkapasiteten i Sverige ute i størstedelen av oktober.

(Figur 4 viser magasinfyllingen i Norge, 2002. Minimums- og maksimumsnivåer og median for perioden 1990 - 2000)

På grunn av tidlig vinter og relativt lite nedbør har det sterke fallet i magasinfyllingen fortsatt i de siste ukene. Tilsiget har fortsatt vært svært lavt. Dette innebærer at høsten 2002 samlet sett har blitt meget tørr. I tillegg til lavt tilsig, har vannproduksjon vært relativt høy. Dette må blant annet sees i sammenheng med at forbruket har vært høyere enn normalt på grunn av kaldt vær. Utviklingen har ført til at magasinfyllingen både i Norge og Sverige nå har kommet under minimumsnivåene for tilsvarende uker de siste ti årene, jf. figur 3 og figur 4. Prisene på elektrisitet har i løpet av siste måned steget til et høyt nivå, jf. figur 2. Den senere tids utvikling gjør situasjonen mer bekymringsfull enn tidligere.

